tussen Duin & Dijk

Natuur in Noord-Holland. Jaargang 4 2 2005

Nieuwsflits

Sprinkhanen en krekels

De nieuwe veldgids Sprinkhanen en Krekels is uit! Sprinkhanen en krekels zijn bijzondere insecten die iedereen kan zien en horen. Deze prachtig geïllustreerde gids is de eerste veldgids in Nederland die herkennen van deze soorten mogelijk maakt. Vogels kunnen herkend worden aan hun zang en dat geldt ook voor sprinkhanen en krekels. Bijzonder is dat bij het boek een cd is bijgeleverd waar veel soorten op te horen zijn met mooie namen als het wekkertje, brommer, snortikker, locomotiefje. Kortom... kopen dit boek en het veld in. Misschien hoort u op uw tochten in Noord-Holland wel de mysterieuze veenmol! De Veldgids Sprinkhanen en Krekels is een uitgave van de KNNV.

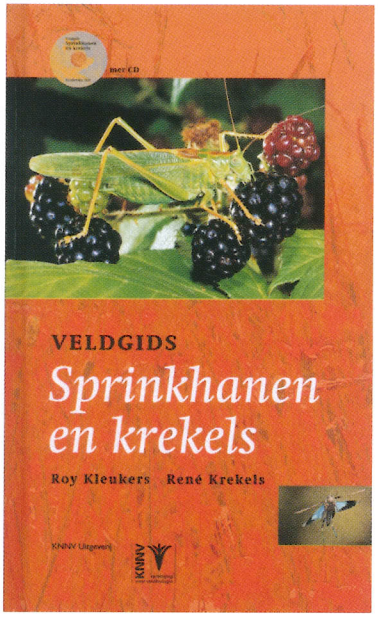

Knorrepos

Het RIVO (Instituut voor Visserijonderzoek in IJmuiden) ontving afgelopen najaar een tweetal 'vreemde vissen' van een beroepsvisser op het Noordzeekanaal. Bij nader inzien bleek het om de 'Atlantic Croaker', te gaan, een Amerikaanse vissoort die nog niet uit de Nederlandse wateren is gemeld. De Atlantic Croaker *Micropogonias undulatus* is een vis, die sterk op een pos lijkt en bij aanraking knorrende geluiden maakt.

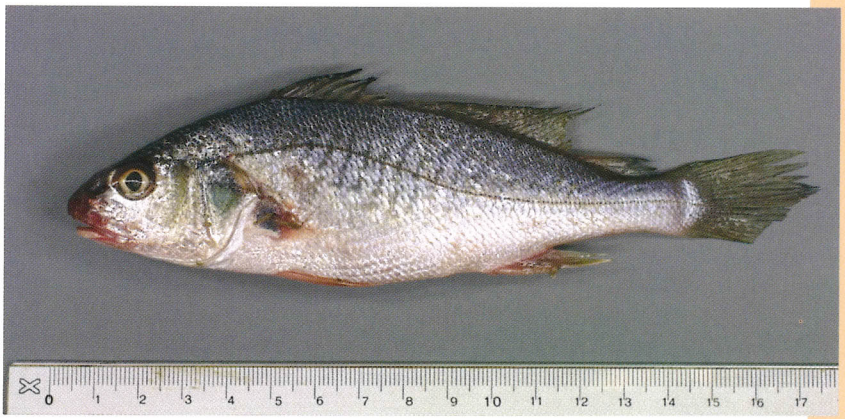

● *Knorrepos (Micropogonias undulatus). Foto: RIVO - IJmuiden.*

(www.geluidnieuws.nl/2005/feb2005/knorrepos.html.) Het RIVO heeft de vis dan ook omgedoopt tot knorrepos. Deze typisch baarsachtige vis komt van origine voor langs de Atlantische kust van Noord-Amerika, van de noordelijke Golf van Mexico tot bij Nova Scotia, en kan tot 55 cm lang worden. Ze komen voor in kustwateren en estuaria, meestal op zandige of slibbige bodem, waar ze leven op een dieet van wormen, kleine kreeftachtigen en vis. De jonge dieren trekken dikwijls riviermonden binnen, waar ze zich voeden en opgroeien. Men vermoedt dat de vissen uit Amerika hier terecht zijn gekomen met ballastwater van zeeschepen. Het RIVO stelt echter vast dat de twee Nederlandse knorrepossen hier zijn geboren. Het instituut vermoedt dan ook dat er nog meer vissen van deze soort rondzwemmen.

Levende duinen en de grauwe klauwier

Een recent onderzoek naar de broed- en voedselecologie van de grauwe klauwier in de kustduinen heeft de situatie in Nederland en Skagen vergeleken. In Skagen broeden grauwe klauwieren nog succesvol in dichtheden die ooit voor de Nederlandse duinen ook normaal waren. Voedsel lijkt de beperkende factor te zijn, in het bijzonder de kleine junikever speelt een belangrijke rol. De kleine junikever blijkt het beter te doen in dynamische duinen dan in stabiele duinen. Er werden per m^3 zand beduidend meer larven van deze wortelvretende bladsprietkever gevonden wanneer de helm goed groeit en een vitaal wortelstelsel heeft. Veel larven betekent meer kevers en dus meer voedsel voor de grauwe klauwier. Dit effect wordt nog versterkt doordat de larven onder minder gunstige omstandigheden niet één maar twee jaar nodig hebben om zich tot een kever te ontwikkelen. Kevers (en dat bleken voornamelijk kleine junikevers te zijn) vormen in biotopen waar ze veelvuldig aanwezig zijn 1/3 van het voedselgewicht van grauwe klauwieren. Bron: Broed- en voedselecologie van grauwe klauwieren in intacte kustduinen – de kleine junikever als schakel in het voedselweb, 2004, G.J. van Duinen et al. Rapport Stichting Bargerveen, Nijmegen.

● *Grauwe klauwier. Tekening: Jos Zwarts.*